

[Acas?](#) > [Mehedin?i](#) > [Etnografie](#) > [Arhitectura popular?](#) > [Casa înalt?](#) > [Cas? înalt? cu prisp? de-a lungul întregii fa?ade](#) > Prisp? la etaj ?i trei înc?peri

By **admin**

Created **15/11/2008 - 13:28**

Casa cu prisp? întreag? la etaj ?i trei înc?peri dar dispuse într-un mod particular

Average:

Average: 3 (1 vote)

Your rating: Select rating
Anuleaz? Slab Bini?or Bun Grozav Formidabil

Your rating: None

Cas? înalt? Prejna

Casa cu prisp? întreag? la etaj ?i trei înc?peri dar dispuse într-un mod particular, este ?i cea a T?tucilor din Cerna Vîrf, despre care am pomenit deja. Nivelul superior este împ?rit în dou? p?r?i egale, una fiind ocupat? de „hodaie” avînd intrare direct? de pe tind?, iar alta tiind ocupat? de ?cunie” ?i de un îngust iatac plasat în spatele cuniei. În cunie se intr?, fire?te, tot de pe tind?, dar în iatac intrarea se face prin hodaie. Este un plan foarte rar întîlnit în Oltenia ?i relativ frecvent la casele vechi ale ??ranilor mai boga?i din Moldova ?i sudul ?i estul Transilvaniei. ?i pozi?ia vetrei difer? de cea clasic? pentru Mehedin?i, adic? nu este spre fa?ad?, ci spre fundul cuniei, avînd pozi?ia vetrei din restul O'teniei. Tinda se întinde nu numai de-a lungul fa?adei principale, ci ?i de-a lungul uneia din fa?adele laterale conducând c?tre WC-ul amenajat într-un fel de turnule? în spatele cl?dirii, dup? modelul culelor. Scara de acces este interioar?, lucru rar în Mehedin?i, în sfâr?it, s? not?m c? ?i nivelul inferior este în întregime din lemn, iar??i un element foarte rar în zona podi?ului mehedinean, ?i c? în ?prispa” (parmalîcul) tinzii sunt practicate l?ca?uri de tragere cu pu?ca, dou? în fa?? ?i dou? pe latura cu prelungirea tinzii. Parmalâcul este construit din bârne masive cioplite puse orizontal, în ansamblu, casa T?tucilor este o locuin?? fortificat?, construit? de mo?nenii ridica?i pe

trepte de mici boiera?i, imitînd întru totul culele boiere?ti de zid. Cred c? este cea mai perfect? replic? ??r?neasc? de lemn la cula boiereasc? de zid?rie, nici unul din exemplarele asem?n?toare din Gorj neavînd masivitatea casei T?tucilor.

Inainte de a trece la prezentarea eleva?iei ?i a fa?adelor caselor înalte trebuie s? amintim c?, spre deosebire de restul arhitecturii oltene?ti ?i muntene?ti, casa înalt? mehedin?ean? are de foarte multe ori scara exteriora? ie?înd din perimetrul dreptunghiular al planului casei, nefiînd deci ap?rat? de parmalâcul prispei a?a cum se întîmpl? în Gorj, Vâlcea ?i mai ales Muscel, Dîmbovi?a, Prahova ?i Buz?u. Sc?rile mehedin?ene sunt de piatr?, chiar la casele de lemn, ?i înc? o caracteristic? : nu sunt prev?zute cu vreun acoperi? protector.

Eleva?ia ?i fa?adele caselor înalte. Varietatea fa?adelor este destul de mare ?i la casele joase, mai ales la acelea al c?ror soclu puternic de zid?rie le d? uneori aparen?a apropiat? de cea a caselor cu adev?rat înalte, adic? a celor avînd dou? nivele pe deplin dezvoltate. La casele înalte aceast? varietate este ?i mai mare, iar solu?iile constructive adoptate sunt uneori de o frumuse?e deosebit?. Fire?te c? este greu ?i nu avem preten?ia de a putea înf???i?a în aceste pagini toat? gama rezolv?rilor arhitectonice pe care le prezint? casa înalt? mehedin?ean?. Am ales îns? cîteva din cele mai semnificative asemenea rezolv?ri.

Incepînd cu casa T?tucilor, avînd ambele nivele de lemn, lucru rar în Mehedin?i, vom remarca existen?a a cinci registre extinzîndu-se pe toat? fa?ada principal? care m?soar? 9 m lungime: primul este format din temelie de piatr? înalt? cam de un metru, fiind deci un registru plin sus?înînd prin masivitatea sa întreaga construc?ie ?i succesiunea celorlalte patru registre ; al doilea este, dimpotriv?, un gol prelung, înalt de doi metri, întrerupt doar la mijloc de un stîlp puternic ; golul este prispa nivelului inferior în care sunt pivni?ele casei ; al treilea de 1,10 m, este format din bîrne ?i reprezint? un fel de ap?r?toare a prispei de jos ; al patrulea -este parapetul masiv de bîrne al ?tindei" de sus înalt tot de 1,10 m,- al cincilea îl formeaz? golul prelung ?i îngust al tindei de sus, gol prins între parapetul masiv ?i fruntarul cioplit de sub strea?in? acoperi?ului, întrerupt la mijloc de un singur stîlp frumos cioplit, pandantul celui de la prispa de jos. De observat c? me?terii, din Bobai?a nu au lucrat la întîmplare, ci au calculat ca cele trei registre superioare s? fie toate de aceea?i în?l?ime : de 1,10 m fiecare. Aspectul casei T?tucilor este dintre cele mai impun?toare, registrele orizontale, sobre ?i egale, surmontate de acoperi?ul înalt de ?indril? conferindu-i o monumentalitate impresionant?.

Solu?ia unui mare gol la parter este adoptat? ?i de o cas? din Prejna dar în cu totul alt? manier?, determinat? în primul rînd c? aici avem a face, ca în majoritatea caselor de pe podi?ul mehedin?ean, cu un nivel inferior de piatr?. A?a c? acel gol continuu al parterului este încadrat de dou? pile de zid?rie puternic?, de cîte 50 cm l?ime fiecare ?i înalte de 2,50 m. I e acest soclu de piatr?rie masiv? nivelul de sus, din lemn, pare u?or. Prispa inferioara? este lat? ?i formeaz? accesul c?tre pivni?a mare a casei în care se intr? pe o u?? lat? de lemn lucrat? în pl?cu?e dispuse într-un sistem unic de romburi concentrice. Scara de lemn care urc? la nivelul superior taie într-un col? golul prispei cu o linie sub?ire oblic?. Grinda masiv? de deasupra golului, sus?inînd tinda de sus, este groas? de 30 cm, peste ea fiind construit un parmalâc scund din scîndur?e puse în picioare, parmalâc de numai 50 cm în?l?ime, în sfâr?it. golul prispei de sus este înalt de 2,30 m, m?rginit de cîte un stîlp de lemn ?i întrerupt doar la mijloc de un al treilea stîlp. în ansamblu, construc?ia apare foarte echilibrat?, golul de jos încadrat de zid?ria puternic? fiind desp?rit de golul aerian de sus, de cele dou? registre înguste de lemn?rie ale grinzii ?i parmalâcului. Este o compozi?ie, am spune savant?, dac? n-am ?ti c? este conceput? de me?teri f?r? ?coal? dar cu o mare experien?? a construc?iilor ?i cu un sim? al propor?iilor ?i al m?surii excep?ional.

La alte case, tot din Prejna, dar ?i din Izverna sau Coste?ti, sau Gornen?i, golul nivelului inferior este întrerupt de cîte unul sau doi pila?tri, de zid?rie, ajungînd s? semene cu un contrafort subzidit de mari

dimensiuni : 1,15 m/0,50 m. Când sunt doi pilaştri între cele două pile exterioare, sunt de dimensiuni mai mici (50 cm). Există şi case la care pilaştrii sunt înlocuiţi de stâlpi de lemn, compoziţia faşadei câştigând în general aspectul de uşurătate. Pe de altă parte, mai ales la Costeşti, există case cu două nivele la care şi parterul şi etajul sunt prevăzute pe prispe cu stâlpi de zidărie de secţiune pătrat, ilustrând legăturile cu Banatul vecin.

Una din variantele importante ale compoziţiei faşadelor caselor mehedinene este cea în care soclul masiv de zidărie înalt până aproape de doi metri are la faşadă blocul compact al scărilor de piatră, plasat cam la mijlocul construcţiei, iar la una din extremităţi, de obicei cea în care soclul este mai înalt (în cazul soclului rezolvând diferenţe de nivel), se află un gol adânc prin care se face intrarea la pivniţă. Nivelul superior al acestor case, fiind când de fapt un fel de tranziţie între casa joasă şi casa înaltă, este mai totdeauna prevăzut cu o prispă cu stâlpi de lemn.

În sfârşit, aşa cum am amintit mai înainte, există case înalte cu prispă parţială la ambele nivele, compoziţia faşadelor acestui fel de case căpătând o notă aparte prin contrastul dintre suprafaţa plină a casei, avansând până la linia externă a faşadei, şi golurile celor două prispe, de sus şi de jos. Golul de jos este uneori încadrat de stâlpi de zidărie de secţiune dreptunghiulară, alteleori de trunchiuri de lemn, după cum şi prispa etajului poate prezenta aceeaşi variaţie. Lăţimea registrelor, proporţia dintre plinuri şi goluri, strângerile uşilor şi a ferestrelor, modalitatea de inserţie a scărilor exterioare sau a celei interioare, lăţimea şi extinderea pe laturi a prispelor, iată tot atâtea elemente a căror variată combinaţie şi dimensionare introduc în arhitectura populară mehedineană o mare diversitate, demonstrând puternica imaginaţie creatoare a meşterilor constructori de case din această parte a ţării.

La toate acestea, să nu uităm, se adaugă şi variaţiile determinate de volumetria acoperişurilor, totdeauna în patru ape, dar a căror înălţime, caracteristică vechilor case, scade odată cu trecerea timpului şi cu schimbarea învelitorii de la ţindrilă la ţigla. Accente deosebite pun şi volumele corpurilor înalte, tipice şi ele arhitecturii populare mehedinene.

Casă înaltă Cireşu

 Technorati Tags: [Cultura](#) ^[1] [Art](#) ^[2] [Casa](#) ^[3] [Mehedinţi](#) ^[4] [Turism](#) ^[5] [casa](#) ^[6] [prispă](#) ^[7] [întreag](#) ^[8] [etaj](#) ^[9] [încăperi](#) ^[10] [Tătuţi](#) ^[11] [Cerna Vîrf](#) ^[12] [hodaie](#) ^[13] [cunie](#) ^[14] [iatac](#) ^[15] [tind](#) ^[16] [plan](#) ^[17] [Oltenia](#) ^[18] [ţărani](#) ^[19] [bogaţi](#) ^[20] ^[21]

[Cultura](#) [Art](#) [Casa](#) [Mehedinţi](#) [Turism](#)

[Servicii](#) | [Bloguri](#) | [Forum](#) | [Contul meu](#) | [Publicitate](#) | [Radio](#) | [Stiri](#) | [Contact](#)

© 2009, Portalul Drobeta Turnu Severin - Mehedinţi, Romania

Source URL: <http://drobetaturnuseverin.net/casa-cu-prisp%C4%83-%C3%AEntreag%C4%83-la-etaj-%C5%9Fi-trei-%C3%AEnc%C4%83peri-dar-dispuse-%C3%AEntrun-mod-particular>

Links:

- [1] <http://technorati.com/tag/Cultura>
- [2] <http://technorati.com/tag/Art?>
- [3] <http://technorati.com/tag/Casa>
- [4] <http://technorati.com/tag/Mehedin?i>
- [5] <http://technorati.com/tag/Turism>
- [6] <http://technorati.com/tag/casa>
- [7] <http://technorati.com/tag/prisp?>
- [8] <http://technorati.com/tag/întreag?>
- [9] <http://technorati.com/tag/etaj>
- [10] <http://technorati.com/tag/înc?peri>
- [11] <http://technorati.com/tag/T?tuci>
- [12] <http://technorati.com/tag/Cerna+Vîrf>
- [13] <http://technorati.com/tag/hodaie>
- [14] <http://technorati.com/tag/cunie>
- [15] <http://technorati.com/tag/iatac>
- [16] <http://technorati.com/tag/tind?>
- [17] <http://technorati.com/tag/plan>
- [18] <http://technorati.com/tag/Oltenia>
- [19] <http://technorati.com/tag/??rani>
- [20] <http://technorati.com/tag/boga?i>
- [21] <http://technorati.com/tag/>